

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Lluitem perquè sigui respectada la personalitat dels pobles que integren Espanya i per la llibertat religiosa.

Del parlament del President Negrín.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró divendres 24 juny 1938 — NUM. 595

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PÉSETES MES

La "civilització feixista" triomfa

Poc després del principi de la rebel·lió feixista, el «general» Franco declarava que estava disposat, a l'objecte d'assegurar-se la victòria, a suprimir la meitat dels espanyols.

Franco està encara molt lluny de veure realitzada la primera part del seu programa, però la segona part es troba ja força avançada. L'aviació feixista s'encarrega d'això amb un zel i un acarnissament dignes de la seva «alta missió».

Els bombardeigs de les poblacions obertes a Espanya se succeeixen amb ritme accelerat, i amb l'objecte evident d'aterroritzar la població. Per a aconseguir aquest «efecte moral» es comença per suprimir-la.

La raó d'aquesta tornada a les incursions aèries cal cercar-la en la resistència que els republicans oposen a l'ofensiva de la «tríplice» feixista.

Un editorial del «Times» ho reconeix: «A mesura que la situació dels republicans és més difícil—dia—augmenta llur valor. A l'objecte de crebantar aquest valor, el general Franco ordena recórrer als mètodes més salvatges».

Fa una setmana eren 378 morts a Alacant. Ahir, al petit poble de Granollers, prop de Barcelona, les bombes llançades sobre el mercat han fet una carnisseria. Més de cinc-cents morts, i al llarg dels murs del cementiri, on ha calgut dipositar els cadàvers, hi havia «un home per cada cinc dones i infants».

El nombre tan elevat es deu a la presència al dit poble, de 10.000 habitants, de molts refugiats d'Astúries i d'Aragó. Els avions franquistes estan segurs ara, de no desaprofitar llurs bombes; cada aglomeració catalana o de Llevant té un sens fi de refugiats que són un fítil·lè i de masses.

En el mes de gener passat França i Anglaterra havien iniciat gestions per a evitar els bombardeigs de ciu-

tats distants del teatre de la guerra. El Govern de la República espanyola, no solament acceptà aquest principi, sinó que es comprometé a «limitar durant el temps de les negociacions l'acció ofensiva de les seves forces aèries als fronts de les operacions de l'exèrcit de terra».

La gestió franco britànica han topat amb una negativa categòrica de Franco, que ha preferit seguir els consells de Mussolini.

A l'Extrem Orient, Toquilo posa en pràctica els mateixos mètodes de Burgos.

L'enviat especial del «Times» descriu els efectes del bombardeig de Canton, que han estat «terribles». «Als carrers en runes—escriu—els cadàvers, coberts per un simple llençol, esperen l'arribada dels talitls, mentre que a llur costat es planyen les dones.»

Els barris pobres, on la població és més densa, són els que més han sofert. Els qui poden abandonen la ciutat. «La majoria espera resignada la matança de demà.»

Els corresponsals dels periòdics italians exalten les proeses dels aviadors japonesos: «Les bombes—escriu el de la «Stampa»—han provocat grans incendis als barris més populars de Canton, que aquesta nit formen un immens braser: Dues hores més tard altres esquadretes han volat sobre la ciutat, i han deixat caure llur carregament de bombes. Després d'aquesta incursió Canton ofereix l'aspecte d'una ciutat moria. Els incendis continuen llur obra de destrucció i queden els cadàvers dels que havien mort les bombes.»

De Burgos a Toquilo, de Granollers a Canton, triomfa la «civilització» feixista. Quants milers de víctimes innocents són encara necessaris perquè el que queda de món civilitzat experimenti un sobresalt de vergonya i d'indignació?

(De «Le Populaire»)

Obres exemplars

A l'entorn d'una visita al Casal de les Velletes

Amb satisfacció vàrem acceptar la invitació per assistir a la visita oficial que va tenir lloc a l'admirable Casal de les Velletes de la nostra ciutat. Institució altament simpàtica i que honora a la Corporació municipal i als seus dirigents.

Es, indubtablement, el Casal de les Velletes una de les obres socials més dignes i que posen de relleu d'una manera més manifesta l'alt esperit de tots els que esmercen les seves activitats rendint un homenatge als qui es troben als darrers anys de la seva existència.

La impressió de la visita al Casal, sigui no sols agradable, sinó també admirable. La presentació de les dependències és immillorable, i demostra l'interès i apreç que l'Ajuntament traça als seus establiments d'Assistència Social, per mitjà del seu actiu representant, el Conseller Regidor Josep Serra Genissans, secundat pel Delegat, Conseller Ramon Bonany.

La Direcció, fent gala d'un gust intel·ligent i selecte, no escatima esforços perquè el nombrós estel de Velletes s'hi trobi amb veritadera complaença, tasca que deu merèixer el reconeixement de tots.

Foren inaugurats en els espaiosos patis del Casal uns escalents jardins que constitueixen una agradable i atractiva nota, a l'ensem que posa de manifest l'encert i gust del floricultor municipal, i bon amic nostre Frederic Pera.

Conversàrem amb diverses velletes que ens feren constar la seva gratitud i reconeixement envers l'Ajuntament i els esforços que realitza perquè res els manqui, en els temps difícils que vivim.

La visita al Casal, que resultà for-

ça simpàtica, amb tot i el temps plujós hi assistiren els Consellers senyors Josep Serra i Josep Rabat, el Conseller Delegat senyor Ramon Bonany, nodrides representacions d'Esquerra Republicana amb la presidència de l'ex-Alcalde senyor Josep Abril, Secció Femenina de la mateixa entitat, Acció Catalana Republicana, Socors Roig Internacional, Aliança Mafaronina, Premsa i altres.

Per part de la Conselleria de Cultura del nostre Ajuntament es disposà que la Banda Municipal hi efectués un Concert que es celebrà el diumenge següent. L'acte resultà molt adient i simpàtic, pel que ens plau de felicitar als Consellers senyors Serra i Rabat per haver pogut agermanar la realització d'unes festes tan simpàtiques, com són l'execució dels concerts en les Cases d'Assistència i Hospitals.

Entre les personalitats que assistiren a la festa musical, ultra nodrida representació de l'Ajuntament, hi assistí l'Alcalde senyor Ramon Mollist i Valls, Conseller Josep Rabat, Conseller Ladislau Bellavista, Conseller Joaquim Muntaner, Conseller Ramon Bonany, els quals foren objecte de tota classe d'atencions i recorregueren amb els demés visitants totes les dependències del Casal.

Des de LLIBERTAT dirigim la nostra més pregona admiració per aquest Casal de les Velletes, i ens plau de consignar la impressió vers els qui s'han imposat l'honros deure d'envoltar el mateix d'aquella atenció i amor per a que la difícil missió encomanada, sigui amb tot i les circumstàncies que travessam el més perfectament i admirable possible.

V. BORRÁS B.

21 juny del 1938.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'Interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Per 50 cèntims podeu fer un bon efectiu, amb

IL·LUMINOS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASVISERIA BATBT.

MORALES PAREJA — XBRB

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

LA

Farmàcia i Centre d'Específics

ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela, fa avinent que el pròxim DIUMENGE restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 Servei a domicili

Informació local

DIETARI

Ultimament Joan Peiró entremig d'un fuetelg (un xic a toït i a diet) que deixava anar sobre dels pescadors, al·ludia a la necessitat de revisar les taxes de peus del peix. També nosaltres som del mateix criteri. Revisar taxes, i una part de justícia quedara en més bon lloc.

Un repàs un xic per sobre dels peus que regenten avui amb els queviures ens fa adonar d'una sèrie de paradoxes que regnen a l'entorn del valor que algun talents ha fixat al peix, carn, productes de la terra en general, etc.

A l'atzar prenem nota a'alguns queviures i trobem:

Peix blau, a 4'50 pessetes el quilo; cireres, a 5 pessetes el quilo; peix fort, tata, cudorneres pop, rap i altres, peu entre 6 i 9 pessetes el quilo; préssecs, peres, prunes, a 8'75 pessetes el quilo.

Per profà que es sigui en l'art de la pesca i de la terra, seguidament hom veu que el favor és decanta en molt a favor de la fruita. En la pesca fa més risc econòmic, físic i més treball.

Altra troballa: Peix blau natural, al peu de 4'50 pessetes el quilo; salat en fiesc, 8'40 pessetes el quilo. Mentre hi hagi salat i ai. Ni fet ex prís per atipar al comerciant.

Una altra: L'oli, a 3'50 pessetes el litre, aproximadament; un quilo de tomàquets, 5 pessetes el quilo. Augment de l'oli envets abans, del 30 al 40 per cent. Augment dels tomàquets envets abans, el mil per cent.

Una altra encaia: Un quilo de carn, taxa, a 10 pessetes el quilo; un quilo de patates, 85 cèntims el quilo. Abans la carn anava a 6'50 pessetes el quilo. Augment aproximat d'avui, 33 per cent. Les patates abans, per aquest temps, 17 cèntims el quilo. Augment avui, 500 per cent.

I encaia una altra. Encaia més? Prou. Vosaltres mateixos. Per poc que esbriueu trobàreu tantes para doxes a favor de la gent del camp que no sembla sinó que tots siguin al front i ningú hagi desertat.—J. D.

CUPÓ DELS INVÁLIDS.—En el sorteig efectuat el dia 22, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 386.

Els números premiats amb tres pessetes són: 086, 186, 286, 486, 586, 696, 786, 886, 986.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús

domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

NOTA PREGADA.—El Comitè del Front Popular Antifeixista de Mataró, en la seva última reunió del dia 21 dels corrents, acordà per unanimitat, dirigir-se al Cap del Govern de la República Dr. Joan Negrín, per tal de testimoniar li la seva absoluta conformitat, amb el discurs que pronunçà el prop passat 18 de l'actual, davant el micròfon d'Unión Radio de Madrid, per entendre que la consigna de resistència que en ell va llançar, sintetitza l'indpendència d'Espanya i l'esdevenidor del nostre Poble.

**CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR**
de l'casa XERESANA
MORALES PAREJA
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

AJUNTAMENT DE MATARÓ.—Departament de Cultura.—Diada del Llibre.—Sorteig.—D'acord i tal com s'havia anunciat, a les 12 hores del dia 23 de juny del 1938, va tenir lloc a la Conselleria Regidoria de Cultura el sorteig públic de l'obra «Diccionari Enciclopèdic Català» de la Casa Salvat, cedida per aquest Ajuntament, els

números pel qual van ésser repartits gratuïtament entre els compradors de llibres durant la Diada del Llibre d'en guany.

El número que ha resultat premiat és el TRENTA (30), el posseïdor del qual podrà passar per aques a Conselleria Regidoria de Cultura a recollir l'obra esmentada fins el dia 31 de juliol proper.

Mataró, 23 de juliol del 1938.—El Conseller Regidor, **Josep Rabat**.

MÍTING.—Organitzat pels Am.cs de la U. R. S. S. el proper diumenge, 26 de juny, a les deu del matí, es celebrarà un gran míting en el cinema Gayerre en el qual parlaran els següents oradors: Un camarada de les Brigades Internacionals; Pascual Carniago, pel Comitè de Mataró; Josefina Belda; Corneli, per la F. A. I.; un company de la C. N. T.; Bertran, delegat que, per la Unió de Rabassaires, assistirà a les festes de la U. R. S. S.; Vidal Rosell, delegat assistent per la U. G. T. Presidirà Marfín Pulg, pel Comitè dels A. U. S.

—**COMPRO** patates petites i de saldo pel bestiar. Raó: Catalunya, 40.

FESTIVAL.—El propvinent diumenge, dia 26, a les quatre de la tarda, coincidint amb la inauguració del Centre Cultural de la Clínic Militar n.º 14, tindrà lloc en els jardins de dita Clínic un gran festival a càrrec

del renomnat Quadro Artístic del C. R. E. A. n.º 1 de Barcelona.

Tot el poble de Mataró que tantes proves ha donat d'efecte i simpatia per als defensors de la llibertat, confiem voldrà assistir a tan benèfica i selecta festa.

**AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria - Regidoria
de Finances i Proveïments
AVÍS**

Demà dissabte, dia 25 dels corrents, es posarà a la venda en els establiments de Joan Ferrer (Pl. Pl i Margall, 24), Antoni Bellavista (U. R. S. S., 57), Joaquim Bas (U. R. S. S., 60), Josep Bellatru (Pl. Constitució, 9) i Pere Masjoan (U. R. S. S., 79), **AREN GADES** a raó de MIG quilo per tarja al preu de 8'40 pes. el quilo, mitjançant l'entrega del tiquet del carbó corresponent a la setmana del 16 al 23 de juny i que en el dia d'avui no n'han pogut obtenir.

Mataró, 24 de juny del 1938.—El Conseller Regidor, **Josep Calvet**.

BOTELLES
budes, netes, es paguen les de
XAROP - COGNAC - ANIS - ESTOMACAL
0'50 0'75 1'00 (litre)
a Rafael Casanova, 11 (Magatzem)

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DE LLEVANT.—Ha continuat la pressió enemiga tenaçment continguda pels nostres soldats en tots els sectors d'aquest front.

A la zona de Onda, on els facciosos aconseguiren rectificar lleugerament l'avançada de la seva línia, les forces lleials rebutjaren varis fortíssims atacs portats a cap per una gran quantitat d'efectius, als que es causà dur crebantament.

En el sector oriental es rebutjaren reiteradament els intents facciosos contra les nostres posicions de Fuente de la Peña.

També fou totalment neutralitzat un intent rebel contra les línies pròpies de Villastar.

Foren capturats 25 presoners i abundant material de guerra.

ALTRES FRONTS.—Sense novetats.

AVIACIÓ

En la matinalada última fou bombardejat pels avions estrangers al servei dels facciosos, el poble de Puzol, causant víctimes entre la població civil.

Pròrroga dels pressupostos de la Generalitat

El Diari Oficial de la Generalitat publica entre altres disposicions una ordre prorrogant els pressupostos que foren aprovats pel segon semestre de l'any 1936 pel tercer trimestre de l'any en curs.—Fabra.

La justícia

Per vendre a preus abusius ha estat imposada pel tribunal permanent de guàrdia una penyor de 15.000 pessetes a la Cooperativa d'Obrers Flequers de Vic, una altra penyor pel mateix motiu i de la mateixa quantitat ha estat posada a Ramon Grinyó.

El tribunal d'espionatge ha condemnat a tres acusats a la pena de 30 anys d'internament en un camp de concentració i altres dos a 15 anys de la mateixa pena.—Fabra.

Els menjadors per a infants

A la Conselleria d'Economia continuen rebent-se felicitacions per la creació de menjadors infantils i populars. Entre les darreres felicitacions rebudes val la pena de remarcar la del Sindicat d'Agents del Comerç i Indústria de Barcelona, el qual ha acompanyat la felicitació d'un donatiu de 1.000 pessetes amb desif als menjadors infantils.—Fabra.

**MANÇANILLA «LA MAJA»
XBRES PINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA - XBRES**
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

Estranger

Suïcidi

VARSOVIA.—El porter de l'equip de futbol Naprzeda, Colender, s'ha suïcidat penjant-se en el seu domicili.

Sembla que la causa d'aquesta tràgica determinació ha estat l'haver perdut en un partit d'una competició regional i considerar-se ell el causant de la derrota.—Fabra.

El mes del llibre a Rumania

BUCAREST.—Amb motiu de la inauguració del mes del llibre, el rei Carol ha pronunciat un discurs en el qual ha fet l'elogi de la festa i ha fet remarcar la preponderància que ha de tenir a l cultura en l'esdevenidor de Rumania.—Fabra.

Espia detingut

OTAWA.—Ha estat detingut un espia, sembla un alemany, que treballava en uns tallers d'aviació de Montreal.

El ministre s'ha negat a donar explicacions sobre la detenció, però ha assegurat que la seguretat nacional seria salvaguardada.—Fabra.

L'estat de les minories nacionals de Txecoslovàquia

PRAGA.—El President Hodza s'ha reunit amb els caps dels partits i de les minories parlamentàries que formen el bloc nacional.

En la reunió Hodza els ha fet present la necessitat que hi ha d'entaular negociacions amb els grups minoritaris per tal d'arribar a un acord.—Fabra.

Els estralls dels temporals

HAVRE (Montana).—Una tromba d'aigua que ha descarregat a les vores del riu Mik, ha produït grans inundacions en tota la regió. Els camperols s'han vist obligats a abandonar llurs cases.

Les comunicacions ferroviàries han quedat interrompudes. Vuit persones han mort ofegades i moltes altres han desaparegut.—Fabra.

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en imillorable estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

Compraria bicicleta

en bon estat.

Raó: Francesc Maclà, 74, 2.ª

LA SENYORA

Rosa Calafell Serra

VIDUA DE ESTEVE LLEONART I GOMIS
ha mort als 69 anys
E. P. D.

Els seus afligits filles, Maria i Antònia; gendres, Lluís Ramon, Pere Martí Bassas i Antoni Anglada Maria; néts Joan, Esteve i Josep; nétes polítiques Maria Lladó i Rosa Reniu; besnéts; germans Isidre, Antònia, Francisca (absent) i Carme; cunyats i cunyades, nebots carnals i afins, cosins i família tota a l'assabentar a les seves amistats el traspàs de la finada els demanen un pietós record i es dignin concórrer a la casa mortuòria Veinat del Cros «Horta Surray», demà dissabte, a les SIS de la tarda, per acompanyar el cadàver al Cementiri d'Argentona, actes pels quals els quedaran molt reconeguts.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT   Argentona, 24 de juny de 1938